

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	18-11-2013	2013	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	0-61-1/13-43		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

I Skupština Crne Gore I Klub poslanika Bošnjačke stranke I Kancelarija br.1-tel/fax 020/247-618 I

Broj : 18-11-1/13

Datum: 18.11.2013

Skupština Crne Gore

Podgorica

Na osnovu člana 187. Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje
Premijeru Crne Gore:

Poštovani gđine Đukanoviću,

Koje projekte Vlada planira realizovati u narednoj godini kako bi se podstakao razvoj nerazvijenih područja i koliko sredstava je planirano budžetom za 2014. godinu za projekte u cilju ostvarivanja ravnomjernijeg regionalnog razvoja?

Obrazloženje:

U dosadašnjem privrednom razvoju države, postoji izražen debalans, odnosno neuravnotežen razvoj tri regiona u Crnoj Gori, koji su prepoznati i kroz zakonsku regulativu. Veoma je izraženo zaostajanje sjevernog regiona, gdje imamo lošu privrednu situaciju sa uništenim privrednim kapacitetima, koji su nekada zapošljavali veliki broj radnika. Takođe, za sada je veoma malo novih malih i srednjih preduzeća, tako da se povećava broj nezaposlenih, posebno mladih ljudi. Za posljedicu imamo jako izraženu migraciju stanovništva, odlazak mladih ljudi prema jugu ili Podgorici, a sve veći je broj onih koji odlaze u inostranstvo, čime se rapidno smanjuje broj stanovnika. Usporedni podaci, koje dobijamo iz MONSTATA, o broju stanovnika, iz godine u godinu, posebno u ruralnim područjima, ali i u gradovima, na sjeveru su poražavajući. Mi mislimo da je stanje i lošije nego što pokazuje zvanična statistika, jer značajan broj lica nije zvanično odjavio prebivalište, iako ne žive u tim sredinama.

Sjeverni region kao najnerazvijeniji karakterišu prvenstveno niži prihodi i velika nezaposlenost u odnosu na ostala dva regiona. Paradoksalno, najviše realnih resursa i komparativnih prednosti je upravo u najnerazvijenijem regionu.

Smatramo da se stanje mora mijenjati i da su tom cilju potrebne ozbiljne mjere države, prvenstveno Vlade i njenih resornih službi. Da bi se postigao ravnomjeran socio-ekonomski razvoj potrebno je obezbijediti adekvatnu podršku nerazvijenim i manje razvijenim područjima. Ta podrška, u ovom trenutku, prvenstveno se može obezbijediti kroz izgradnju infrastrukture, a onda kroz održivo upravljanje prirodnim resursima i otvaranje proizvodnih kapaciteta.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

**Poslanik,
Almer Kaladžević**

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	20. XII 2013	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/13-43/2	
VEZA:		
EPA:		
SKRAĆENICA:	PRILOG: 1	

Vlada Crne Gore
Predsjednik

Broj: 01 – 6658/2

Podgorica, 19. 12. 2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Ranko KRIVOKAPIĆ, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja, postavljena tokom Premijerskog sata održanog 21. novembra 2013. godine.

MILIVOJE ĐUKANOVIĆ

POSLANIČKO PITANJE – ALMER KALAČ

Almer KALAČ poslanik Skupštine Crne Gore u skladu sa članom 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio je

POSLANIČKO PITANJE:

Koje projekte Vlada planira realizovati u narednoj godini kako bi se podstakao razvoj nerazvijenih područja i koliko sredstava je planirano budžetom za 2014. godinu za projekte u cilju ostvarivanja ravnomjernijeg regionalnog razvoja?

OBRAZLOŽENJE:

U dosadašnjem privrednom razvoju države, postoji izražen debalans, odnosno neuravnotežen razvoj tri regiona u Crnoj Gori, koji su prepoznati i kroz zakonsku regulativu. Veoma je izraženo zaostajanje sjevernog regiona, gdje imamo lošu privrednu situaciju sa uništenim privrednim kapacitetima, koji su nekada zapošljavali veliki broj radnika. Takođe, za sada je veoma malo novih malih i srednjih preduzeća, tako da se povećava broj nezaposlenih posebno mladih ljudi. Za posljedicu imamo jako izraženu migraciju stanovništva, odlazak mladih ljudi prema jugu ili Podgorici, a sve veći je broj onih koji odlaze u inostranstvo, čime se rapidno smanjuje broj stanovnika. Uporedni podaci, koje dobijamo iz MONSTATa, o broju stanovnika, iz godine u godinu, posebno u ruralnim područjima, ali i u gradovima, na sjeveru su poražavajući. Mi mislimo da je stanje i lošije nego što pokazuje zvanična statistika, jer značajan broj lica nije zvanično odjavio prebivalište, iako ne žive u tim sredinama.

Sjeverni region kao najnerazvijeniji karakterišu prvenstveno niži prihodi i velika nezaposlenost u odnosu na ostala dva regiona. Paradoksalno, najviše realnih resursa i komparativnih prednosti je upravo u najnerazvijenijem regionu.

Smatramo da se stanje mora mijenjati i da su tom potrebne ozbiljne mjere države, prvenstveno Vlade i njenih resornih službi. Da bi se postigao ravnomjieran socio-ekonomski razvoj potrebno je obezbijediti adekvatnu podršku nerazvijenih i manje razvijenim područjima. Ta podrška, u ovom trenutku, prvenstveno se može obezbijediti kroz izgradnju infrastrukture, a onda kroz održivo upravljanje prirodnim resursima i otvaranje proizvodnih kapaciteta.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

ODGOVOR PREDsjedNIKA VLADE:

Poštovani poslaniče Kalač,

Saglasan sam sa Vašom ocjenom da je „potrebno obezbijediti adekvatnu podršku nerazvijenim i manje razvijenim područjima“, prvenstveno kroz izgradnju infrastrukture, održivo upravljanje prirodnim resursima i stvaranje uslova za otvaranje proizvodnih i turističkih kapaciteta. Isto tako sam saglasan sa ocjenom da je paradoksalna situacija u kojoj imamo „najviše realnih resursa i komparativnih prednosti upravo u najnerazvijenijem regionu“.

Zato, ostvarivanje ravnomjernijeg regionalnog razvoja predstavlja jedan od najvažnijih ciljeva Vladine politike. To je jasno prepoznato kroz Strategiju regionalnog razvoja i Zakon o regionalnom razvoju, a što je važnije i kroz konkretne mjere i aktivnosti koje sprovodi Vlada.

Ključni prioriteti politike ravnomjernijeg regionalnog razvoja odnose se na: unapređenje putne, komunalne i javne infrastrukture; razvoj ljudskih resursa; poboljšanje konkurentnosti sistematskim unapređenjem poslovnog ambijenta; valorizaciju privrednih, kulturnih i prirodnih resursa, na odgovoran i održiv način. Za ove namjene je, u prethodne tri godine, u Sjevernom regionu Crne Gore, opredijeljeno oko 210 miliona eura (iz državnog budžeta, budžeta lokalnih samouprava, kredita, IPA fondova i ostalih donacija).

Iako važni socio-ekonomski i demografski indikatori ukazuju na određena poboljšanja, jasno je da je tempo promjena nedovoljan. Na primjer, broj mikro, malih i srednjih preduzeća u Sjevernom regionu u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu povećan je za 4,23%; broj preduzetnika povećan je za 2,79%; dok je broj zaposlenih u mikro, malim i srednjim preduzećima povećan za 1,11%. Obrazovna struktura stanovništva u ovom dijelu države je takođe poboljšana. Učešće stanovništva (sa 15 i više godina) sa srednjom, višom i visokom stručnom spremom u ukupnom broju radno aktivnog stanovništva u Sjevernom regionu povećano je sa 59% prema popisu iz 2003. godine na 69% u 2011. godini.

Naravno, svjesni smo da dosadašnja ulaganja i poboljšanja nijesu dovoljna. Zato je u cilju dalje realizacije ključnih ciljeva i prioriteta Strategije regionalnog razvoja, prijedlogom kapitalnog budžeta za 2014. godinu predviđeno povećanje sredstava za realizaciju projekata iz oblasti osnovne i poslovne infrasturkture u Sjevernom regionu i manje razvijenim opštinama.

Od ukupnog iznosa sredstava u okviru prijedloga kapitalnog budžeta (od 102,82 miliona EUR) za 2014. godinu, planirano je da se oko 48,8 miliona EUR realizuje preko Direkcije javnih radova. Oko 60% ovih sredstava odnosi se na realizaciju blizu 70 razvojnih projekata u Sjevernom regionu i opštini Cetinje. Planirani projekti se odnose na izgradnju lokalne infrastrukture:

(Cjevovod za MZ Boan u Šavniku, Rekonstrukcija gradske tržnice u Bijelom Polju, Izgradnja šetališta pored rijeke Tare u Kolišinu, Rekonstrukcija gradskog vodovoda u Rožajama, Rekonstrukcija vodozahvata Krkori-Hlorna stanica u Andrijevići, itd. Takođe, kapitalnim budžetom za 2014. godinu je predložena izgradnja oko 50 km lokalnih puteva, kao i više gradskih saobraćajnica u Rožajama, Šavniku i Bijelom Polju, rekonstrukcija ulice Plav-Vojno selo-Gusinje, dionica Jezerska ulica - Vojno selo u Plavu, rekonstrukcija glavnog trga u Andrijevići, rekonstrukcija ul. Vojislava Šćepanovića II Faza u Mojkovcu, rekonstrukcija ul. Boška Buhe u Pljevljima). U dijelu sportske infrastrukture, predviđena su sredstva za izgradnju i rekonstrukciju (dijelom ili u cjelini) sportskih dvorana i sala u Beranama, Žabljaku, Andrijevići, Gusinju i Murinu, kao i za sportski kompleks u Kolašinu.

Istovremeno, u oblasti komunalne infrastrukture i zaštite životne sredine, obrazovne, zdravstvene, socijalne infrastrukture, očuvanja i održivog korišćenja kulturnih dobara, podrška iz kapitalnog budžeta preko Direkcije javnih radova je planirana za sljedeće razvojne projekte: postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže (PPOV) u Beranama; unaprjeđenje sistema za vodosnabdijevanje u Beranama; kanalizaciona mreža u Plavu i Rožajama; izgradnja deponije u Pljevljima; izgradnja domova kulture u Mojkovcu i Pljevljima; izgradnja Polikliničkog centra sa urgentnim centrom u Beranama, izgradnja dnevnog centra za djecu sa smetnjama u razvoju u Rožajama, dječjeg vrtića u Bijelom Polju, osnovne škole u Rožajama, sportske sale u Gusinju, itd.

Prijedlogom kapitalnog budžeta koji će se realizovati preko Direkcije za saobraćaj u vrijednosti od 53,99 miliona EUR, podržaće se realizacija nekoliko ključnih projekata u 2014. godini, u oblasti osnovne infrastrukture na Sjeveru (Rekonstrukcija puta Vilusi – Vračenovići, u dužini od 9 km, rekonstrukcija puta Berane – Lubnice, rekonstrukcija dijela puta Slijepač most – Tomaševo – Pljevlja / dionica Pavino Polje – Kovren, rekonstrukcija puta Berane – Petnjica, rekonstrukcija puta Pljevlja – Metaljka, izgradnja tunela Tifran, Rekonstrukcija puta Berane - Kolašin, dionica Lubnice-Jezerina, kao i treće trake Slijepač most – Lepenac).

Koristim priliku da naglasim i važnost što bržeg započinjanja radova na najvažnijem razvojnom projektu, auto putu Bar – Boljare, čija izgradnja predstavlja preduslov za bolju povezanost i dostupnost Sjevera i njegov dinamičniji razvoj. Dio sredstava za početak radova, kojim Vlada treba da participira u finansiranju ovog projekta predviđen je u kapitalnom budžetu za narednu godinu. Takođe su predviđena sredstva i za nastavak eksproprijacije na definisanoj trasi i za nadzorne radove.

Pored navedenih projekata čija je djelimična ili potpuna realizacija u 2014. godini predviđena predlogom kapitalnog budžeta za 2014. godinu, u narednoj godini se planira realizacija razvojnih projekata finansiranih iz drugih izvora, naročito u oblasti energetike, poljoprivrede i turizma, kao ključnih oblasti koje treba da doprinesu smanjenju regionalnih razlika u Crnoj Gori i

ubrzanom razvoju države u cjelini. Sve ove projekte, zbog ograničenog vremena predviđenog za odgovor, nijesam u prilici da pomenem. U najkraćem, želim da se osvrnem samo na najznačajnije.

U oblasti energetike, u prvoj polovini 2014. godine planiran je početak radova na izgradnji vjetroelektrane na Krnovu, čija je ukupna vrijednost investicije 90 miliona eura. U finalnoj smo fazi procedure izbora najpovoljnije ponude za izgradnju II bloka termoelektrane u Pljevljima. Očekivanje je da će radovi na izgradnji ovog kapitalnog energetskeg projekta početi u prvoj polovini naredne godine. Ukupna investicija je predviđena u iznosu od preko 300 miliona eura. Na osnovu do sada zaključenih ugovora o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana planirana je izgradnja i puštanje u rad tokom 2014. godine preko 10 malih hidroelektrana na području Sjevera, a stvoreni su preduslovi i za brzu realizaciju projekata malih hidroelektrana za koje postoji izraženo interesovanje investitora, na osnovu nedavno završenog tendera Ministarstva ekonomije.

U oblasti poljoprivrede, kroz mjere Agrobudžeta, najveći dio subvencija usmjeren je upravo ka Sjeveru. Planirano je preko 3,5 miliona eura, konkretno: preko 800,000 za otkup milijeka, oko 2 miliona premija u stočarstvu, preko 400,000 u ratarstvu, 150,000 eura u voćarstvu, itd. Istovremeno, kroz MIDAS program će se u 2014. u Sjeverni dio Crne Gore investirati oko 4 miliona eura i pokrenuti 150 projekata. Planirani su i novi pozivi, u okviru MIDAS projekta, koji će pokrenuti investicije u iznosu od preko 3,5 miliona eura. Nastaviće se i sa izgradnjom novih vodovoda i realizacijom projekta „Mašinski prstenovi“, kojim se unaprjeđuje seoska infrastruktura i stvaraju uslovi za rast proizvodnje i obezbjeđivanje boljih uslova za život građana u ruralnim područjima.

U okviru politike ravnomjernog regionalnog razvoja, nastojimo da stvorimo preduslove za unaprjeđenje zimske turističke ponude. Nakon otvaranja putnog pravca Risan – Žabljak, intenzivno se radi i na oživljavanju turističkog razvoja Žabljaka. Ponuda je već unaprijeđena otvaranjem rekonstruisanog hotela „Žabljak“ u kategoriji 4**** sa dodatnim sadržajima. U toku su aktivnosti na izradi razvojnog plana za lokalitet Savin kuk, kao i na pripremi projektne dokumentacije za rizort Kolašin 1600. Paralelno se priprema raspisivanje tendera za ski rizort i priprema tenderska dokumentacija za nabavku žičare na lokaciji Kolašin 1600.

Dakle, ulaganjem kroz kapitalni budžet, stvaranjem uslova za privatne investicije, ali i nastavkom mjera podrške razvoju malih i srednjih preduzeća preko Ministarstva ekonomije, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Investiciono-razvojnog fonda i Zavoda za zapošljavanje, očekuje se dalji rast broja malih i srednjih preduzeća, povećanje broja zaposlenih i dinamičniji razvoj Sjevernog regiona, tokom 2014. godine. Vjerujem da pobrojane aktivnosti, i mnoge druge koje nijesu mogle stati u pet minuta odgovora, ukazuju na posvećenost Vlade realizaciji politike ravnomjernijeg regionalnog razvoja, i posebno razvoja Sjevera Crne Gore.